

steklar

Izhaja od leta 1959
Letnik XXXI, št. 12
Hrastnik, 20. 12. 1990

GLASILO DELAVCEV STEKLARNE HRASTNIK

Novoletni intervju z direktorjem

Nasvidenje staro, dober dan novo leto

Staro in novo leto si že segata v roke. Na staro vas vežejo spomini, novo nam vzbuja načrte, želje, pričakovanja. Steklarji se bomo leta 1990 spominjali zlasti po dveh dogodkih. Praznovali smo 130 letnico Steklarne Hrastnik, kajpak z željo, da bo ob mejniku nekega obdobja, na temeljih izkušenj, dosežkov in spoznanj iz preteklosti, skupaj s prijatelji, poslovnimi partnerji in tistimi, ki jim Steklarna Hrastnik nekaj pomeni, ocenili delo preteklosti, in se skupaj ozrli v prihodnost.

Spomin na prijetno praznovanje je mesec dni kasneje prekril v zgodovini Steklarne Hrastnik najbolj tragični dogodek – katastrofalni požar, ki je delovni kolektiv postavil pred novo in veliko preizkušnjo. Toliko težjo tudi zato, ker je bilo to leto čas, v katerem smo v jugoslovanskem prostoru gradili temelje tržnemu gospodarstvu. O tem, kakšen je vpliv zdajšnje jugoslovanske gospodarske politike na poslovanje Steklarne Hrastnik in še o drugih stvareh, ki so ta čas v podjetju nekako v ospredju, smo povprašali direktorja Branka Milinoviča:

Kot proizvajalec izdelkov večinoma namenjenih široki prodaji, smo bili že v preteklosti prisiljeni poslovati in obnašati še tržno.

Ob pregledu letošnjih devetmesečnih poslovnih rezultatov smo bili zadovoljni. Bili so dokaj ugodni. Povsem drugačno sliko pa sta imela oktober in november. Bistveno so se nam povečali stroški, prodaja izdelkov je pešala, likvidnostne težave so postale vse večje. kakšen bo poslovni rezultat ob koncu leta, je ta čas težko napovedati. Vsekakor bomo morali marsikaj storiti, da se negativni rezultati ne bi nadaljevali. Vodstvo podjetja pa bo v tem času poskušalo storiti vse, da bi izterjali zapadle terjatve, saj nam take kot so (48 milijonov dinarjev – 10. 12. 1990) slabijo poslovni rezultat. Naše obveznosti do poslovnih partnerjev trenutno znašajo 12 milijonov dinarjev.

S podpisom splošne kolektivne pogodbe smo se s plačami v Steklarni Hrastnik približali republiškemu povprečju. Ob zmanjšanju prodaje in proizvodnje ter naraščanju stroškov se zdaj zastavlja vprašanje, kako izvajati tarifni del kolektivne pogodbe?

Slovenija
moja država

*Na naši poti naj nam novo leto
prinese sreče in uspehov*

Res je, da smo v Steklarni med prvimi podpisali splošno kolektivno pogodbo in s tem bistveno povečali osebne dohodke, vendar pa moramo reči tudi to, da bodo, če se zdajšnje stanje ne bo popravilo, predvsem pa če se nebo zaustavilo naraščanje stroškov (energije, surovin) potrebni ponovni razgovori vodstva in sindikata o tem vprašanju.

Resnica o zavarovalnici

Povečanje plač so nekateri predvsem zunaj tovarne komentirali kot izplačilo na račun denarja, ki smo ga prejeli od zavarovalnice?

Ponoviti moram to, kar sem dejal že na zadnji seji delavskega sveta, ko je bilo postavljeno podobno vprašanje. Večina tistega, kar je bilo v požaru uničenega, smo imeli zavarovano. Vendar pa izplačane zavarovalnine tudi v najboljšem primeru ne bodo v celoti nadomestile izgubljenega. Mislim, da niso na mestu govornice, da v zadnjih mesecih živimo na račun denarja, ki smo ga prejeli od zavarovalnice. *Koliko denarja smo doslej prejeli od zavarovalnice in čemu je bil namenjen?*

Na račun zavarovalnin smo doslej prejeli 50 milijonov dinarjev. To je denar za uničene zaloge gotovih izdelkov. Namenili pa smo ga za ureditev površin provizoričnega skladišča gotovih izdelkov v Podkraju, prestavitvi oziroma ureditvi obratov dodelave (brusilnice, slikarnice, satinirnice) pa tudi za nakup za proizvodnjo neobhodno potrebnega materiala (npr. palet, saj so skupaj z izdelki bile vse uničene). Kot je razvidno, je bi lprecejšen del denarja porabljen za ponovno vzpostavitev proizvodnje, del pa smo ga namenili za nakup nove kontrolne linije.

V pogovorih med člani kolektiva se pogosto porajajo tudi vprašanja, kako bomo v požaru izgubljeno nadomestili? In kdaj?

Zunanost Steklarne še vedno kaže podobo kakršno je dobila ob požaru in daje vtis, kot da se na njeni obnovi ne dela. Vendar ni tako. Ker bodo v požaru zajeti objekti skoraj v celoti porušeni, je projekt rušenja pripravljen. Idejno se obdeluje bodoča ureditev pogorelih prostorov. Že zdaj pa lahko rečem, da bodo nova skladišča količinsko manjša, sodobno opremljena in funkcionalna.

Strah za jutrišnji dan je utemeljen

Nekatere zmogljivosti smo bili prisiljeni ustaviti zaradi razmer na trgu, druge zaradi posledic požara. Na drugi strani se oži trg in zastavljajo vprašanja, bomo zmogli bitko s konkurenco, ali pa bomo prisiljeni ustavljati posamezne proizvodne linije?

Ob tako razmajanem gospodarstvu kot trenutno je, zaostrenih političnih razmerah je strah in zaskrbljenost za jutrišnji dan logičen.

Najbolj učinkovito zdravilo, da se izvelečemo iz situacije v kakršni smo, je dobro delo in še enkrat dobro delo. Je pa popolnoma jasno, da v bodoče števila zaposlenih ne bomo večali, ampak se bomo držali začrtane zaposlitvene politike.

Težkih gospodarskih razmer očitno še ne bo konec, s tem pa tudi ne naših težav pri pridobivanju dohodka. Osebnim vidim izhod iz nastale situacije predvsem v tem, da maksimalno izko-

ristimo vse razpoložljive zmogljivosti, si prizadevamo za čim večjo kakovost izdelkov in uspešno prodajo.

V začetku decembra ste s komercialisti obiskali naše pomembnejše kupce v ZR Nemčiji. Kako nas ocenjujejo? Kakšni so rezultati tega obiska?

Glavni namen našega obiska so bili razgovori o prodaji naših izdelkov v prihodnjem letu. Rečem lahko da smo z dogovori zadovoljni. Inozemski kupci Steklarno Hrastnik ocenjujejo kot solidno podjetje. K obojestranskemu zadovoljstvu je nedvomno pripomoglo to, da reklamacij, ki jih v prejšnjih obdobjih ni bilo malo, zadnji čas skoraj ni. Kupci so zadovoljni tudi glede spoštovanja rokov dobave, kar je opazno zlasti v obdobju po požaru. Tudi vprašanje cen izdelkov je bilo rešeno ugodno. Seveda pa to velja predvsem za razsvetljavna stekla. Prodaja izdelkov iz avtomatske proizvodnje pa je na tujih tržiščih izjemno težka, še zlasti za stiskana stekla, saj imajo na teh tržiščih izjemno nizko ceno.

Čez nekaj dni si bomo nazdravljali in vsak zase gojili upanje, da bi se mu v prihajajočem letu uresničila tiha, ali izpovedana želja. Kakšna je vaša osebna želja?

Moja osebna želja je, da bi ob razmerah, kakršne so zdaj v Jugoslaviji, zmagal razum, da bi se na političnem področju začele spremembe izpeljale po demokratični poti, tako da bi lahko delali v stabilnejših razmerah kot so današnje, pa naj gre za delo v naši tovarni ali drugje. Seveda si želim, da bi zmogli premagati vse ovire ki trenutno stojijo pred nami.

In ker so pred nami prazniki, članom kolektiva želim, da bi jih praznovali v krogu svojih najdražjih, v sreči in zadovoljstvu, za prihajajoče leto pa želim predvsem zdravja in osebne sreče.

Pogovarjala se je
Mili Kobal

Direktor Brane Milinović

ITEO v sodelovanju z nami

Skovali smo neprecenljiv kapital

Prekratek je moj delovni staž v Steklarni Hrastnik, da bi lahko objektivno ocenil njen trenutni položaj v vseh ozirih in ga primerjal s položajem, ki ga je imela Steklarna v vsej svoji povojni zgodovini. Vendar ni nikakršnih razlogov, da ne bi sprejeli mnenja nekaterih najodgovornejših o tem, da se zdaj nahajamo v daleč najtežjem položaju.

Žal je v znatni meri k temu pripomogel tudi splet okoliščin, na katere nismo imeli in še vedno nimamo vpliva. Markovič je z zamrznitvijo tečaja dinarja v razmerju 1 : 7 v primerjavi z nemško marko ob naraščanju cen na domačem trgu v letu dni najmanj razpolovil finančni učinek našega izvoza. Sprostil je uvoz blaga, tako da smo se na domačem trgu preko noči srečali z vso zahodnoevropsko konkurenco, ki je praviloma kakovostnejša in cenejša od nas. Da bi bila mera zvrhana, pa delamo in živimo v politično izjemno nestabilnih časih, ko se državljani Slovenije odločamo za samostojno pot v Evropo in svet, kjer sicer vladajo človekove pravice, pravna država in de-

mokracija. Vlada pa tudi trg blaga, delovne sile in trg kapitala, to je prostor, kjer obstajajo neka pravila igre, obenem pa se bje neizprosno boj za gospodarsko preživetje, moč in vpliv. Ta trg danes že občutimo z vso težo, požar v avgustu je to težo še povečal. Naših kupcev, razen tega, da so v prvem trenutku sočustvovali z nami, ne zanimajo naše težave. Zahtevajo kvaliteto, pritiski po znižanju cen so izredni. Vse napake in zmote, ki smo jih v preteklosti vkalkulirali v ceno naših izdelkov, naše slabo delo, slaba izkoriščenost delovnega časa itd., vsega tega nam danes hupci ne priznavajo več. Obstaja ena sama cena, ki se giblje v zelo ozkih tolerancah, in to je tržna cena.

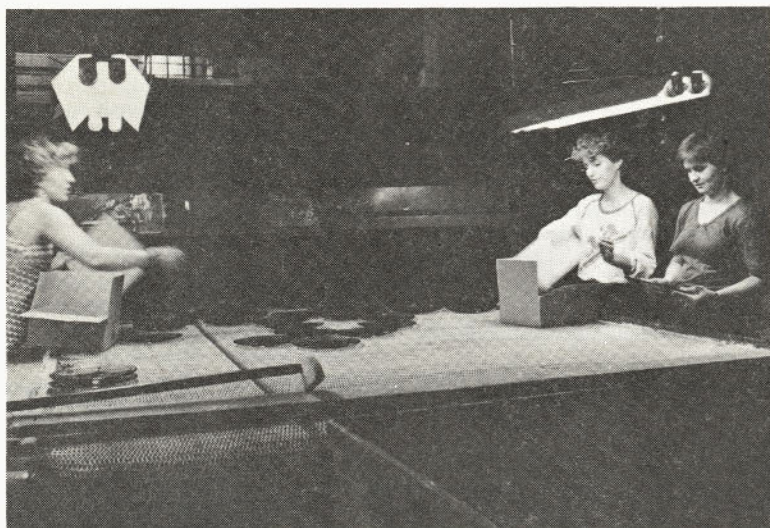
Vodilni v Steklarni aktivno spremljamo vsa ta gibanja in dogajanja v družbi in na trgu ter se poskušamo sproti prilagajati novo nastalim razmeram. V času takomenovane »dogovorne ekonomije« smo imeli znanje in možnosti dobro voditi podjetje med čermi, ki jih je v tem politično ekonomskem sistemu bilo obilo. Danes z uvajanjem tržnih

zakonitosti ugotavljamo, da nam znanje s področja vodenja iz preteklosti prav malo koristi. Ugotavljam pa vsaj zase, da je najpametneje slediti logiki dobrega gospodarja v domačem oklju.

Tudi zaradi vsega povedanega smo na pomoč poklicali znano konzultantsko firmo iz Ljubljane, ITEO, ki nam že od pomladanskih mesecev naprej svetuje in nas usmerja z namenom, da najprej temeljito spoznamo sami sebe, spoznamo okolje v katerem delamo, in s katerim posluujemo in na podlagi tega oblikujemo strategijo podjetja, kot pravo in zanesljivejšo osnovo za vstop Steklarne v Evropo in njeno vključevanje v vse tri omenjene trge.

Sodeloval sem že pri marsikateri raziskavi in študiji, vendar moramo reči, da se ta v mnogočem razlikuje od vseh drugih, ki so bile izdelane za potrebe Steklarne in mi samo zaradi tega vlija upanje, da ne bo to zopet ena od študij za »v predal«.

ITEO je namreč s svojim načinom dela pripravil sorazmerno širok krog

Proizvodnja dimnega stekla, ki je bila ob požaru ustavljena zaradi izteka l banje, bo lahko stekla šele sredi prihodnjega leta.

vodstvenih in vodilnih delavcev do aktivnega sodelovanja. Še več, pripravil nas je do tega, da bomo celoten posel opravili sami, pri čemer nas on pri delu le vodi in usmerja proti željenemu cilju.

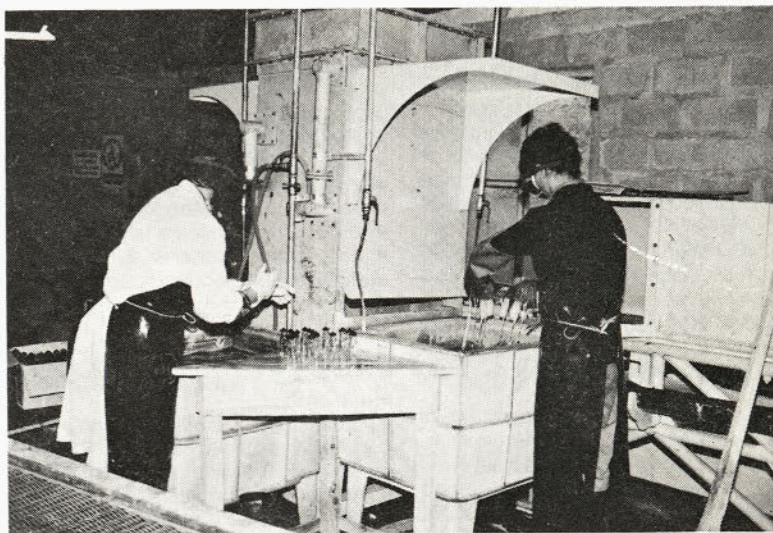
Prepričan sem, da bo marsikdo ob koncu posla razočaran nad rezultati, pač odvisno kaj kdo pričakuje od vsega tega, vendar je nekaj gotovo – ITEO-ju je uspelo v podjetniškem smislu razgibati to strukturo ljudi, nas pripraviti k inovativnemu razmišljanju, spoznavati smo začeli sebe in trg, odkrivati nove možnosti za vse nas, večina sodelujočih je polna entuziasma, upanja v boljši jutri in zame je to neprecenljiv kapital, ki smo ga skovali za jutri.

Ko bo omenjeni posel sklenjen, bo narejen le prvi korak na evropski trg, z jasnimi pogledi, kaj smo danes, kaj želimo biti jutri in kako do tega priti. V naslednjem letu nas čaka še ena, nič kaj prijetna naloga. Steklarna bo morala izbrati eno od možnosti privatizacije, ki jo predvideva še ne sprejeti

Zakon o privatizaciji, se aktivno vključiti v proces lastninjenja ali povedano drugače, najti bo morala lastnika nad njenim obstoječim premoženjem. Tudi to je ena od specifik prostora, ki ga imenujemo Evropa, prostor, v katerega se hočemo na vsak način vključiti. In prav je tako. Danes ni več vprašanje v Evropo ali ne, tja hočemo in moramo. Vemo, da bo pot težka, naporna in boleča, polna odpovedovanja, vendar za ambicije po lepšem, mirnejšem in bogatejšem življenju preveč mamljive, Evropa nam je preblizu, da bi lahko sami živeli v povsem drugem svetu.

Preživimo zato letošnje božične in novoletne praznike v čim prijetnejšem razpoloženju in za trenutek pozabimo na vse tegobe, ki so nas spremljale v letošnjem letu, ter odvrnimo misli na težave, ki nas čakajo v prihodnjem letu. Voščimo si sreče in uspeha v prihajajočem letu, kajti obojega bomo obilo potrebovali.

Stojan Binder

V začetku decembra smo usposobili še obrat satinirnice, ter nekako spet zaokrožili proizvodni proces.

bila mogoča dodelava, otežena pa je bila seveda odprega.

Jasno je postalo, da proizvodnih in prodajnih planskih ciljev ne bo mogoče uresničiti. V devetih mesecih smo letni proizvodni plan izpolnili le 68-odstotno, prodajni pa 63-odstotno. Ocenjujemo, da bo kot posledica požara letna proizvodnja manjša za 2.544 ton izdelkov – pretežno zaradi izpada proizvodnje na I talilnem objektu. Predvidevamo, da bomo do konca leta proizvedli 26.429 ton izdelkov, kar je približno enako kot leto poprej. Skrb zbujajoča pa je prodaja. Ker nam je požar uničil skladišče gotovih izdelkov, ocenjujemo, da bomo uspeli prodati le 24.180 ton izdelkov, kar je približno 2.000 ton mesečno. Še bolj skrbi pa nas spoznanje, da tudi potem, ko nam bo uspelo sanirati položaj po požaru, ne bomo sposobni prodati na trg večje količine izdelkov kot 2.000 ton mesečno. To pa je absolutno premalo za pokritje vseh trenutnih stroškov. Predvsem se nam oži jugoslovanski trg, na tuji trg pa je z našo produktivnostjo in kaovostjo težko prodreti.

Kam in kako?

Tako v naslednjih mesecih – do konca leta in v začetku prihodnjega, realno pričakujemo negativne rezultate poslovanja, saj so se nam vsi stroški v oktobru znatno povečali. Z uveljavitvijo kolektivne pogodbe so najbolj porasli osebni dohodki, ki so v povprečju večji za 50 odstotkov. Z izplačilom dela osebnih dohodkov v obliki obveznic, kot to določa zvezni zakon, bomo sicer nekoliko omilili breme tako visoke mase za osebne dohodke v tem obdobju. Problem pa bo nastal ob izplačilu izdanih obveznic čez eno leto. Zavedamo se, da Steklarna, v kateri so nakopičene vse slabosti preteklega načina gospodarjenja, ni sposobna sama izdelati dolgoročnega programa razvoja. Zato z Inštitutom za trženje, ekonomijo in organizacijo skupno oblikujemo strategijo razvoja Steklarne. Načrtujemo jo dokončati v prvi polovici prihodnjega leta. Predvsem naj bi vam dala odgovore na vprašanja KAM in KAKO?

Zdenka Fabjan

Ocenjujemo

Delo in poslovanje devetih mesecev

Leto 1990 je za neše podjetje, kot tudi za mnoga druga preizkusno obdobje, ki bo pokazalo ali smo dovolj sposobni, da bomo kos vsem spremembam. Prinašajo jih temeljite gospodarske reforme, na osnovi katerih bo moralo gospodarstvo delo prilagoditi pogojem, ki že veljajo v tržnih gospodarstvih. To pomeni neizprosni boj s konkurenti na svetovnem trgu, kamor z odprto mejo spada tudi jugoslovanski. Pravočasno in uspešno so bili končani vsi načrtovani remont. V začetku leta je proizvodnja tekla brez večjih težav in je zlahka dosegala operativne plene. Precej težav je bilo le z uvajanjem nove stekleničke za Fructal. Kupci so začeli zahtevati boljšo kakovost izdelkov in prišli smo do spoznanja, da kar je bilo še včeraj dobro, ne ustreza več novim merilom za kakovost. To ima za posledico večji izmet v proizvodnji,

pogoste menjave, ter težave pri pravi orodja.

Močna konkurenca in druge težave

Zaradi tega uvoza se na trgu pojavljajo izdelki, ki so našim konkurenčni. Kot prvi je bitko s tem izgubil eden naših najdonosnejših izdelkov – penicilinska steklenička. Zaradi naraščanja zalog smo bili prisiljeni proizvodnjo tega izdelka ustaviti konec februarja. Zaradi težav s prodajo smo morali sredi leta začeti postopno krčiti proizvodnjo na IS in H-28. Tako je mesečna proizvodnja iz 3 tisoč ton izdelkov na začetku leta padla na 2 tisoč ton v septembru. Katastrofalni požar konec avgusta je dodatno povzročil veliko zastojev v proizvodnji. V precejšnjem delu proizvodnje, predvsem ročne ni

Steklena vlakna

Razvoj in uporaba

Tehnika vlečenja tekočega stekla v bolj ali manj tanka vlakna je bila steklarjem v zgodovini znana že pred tehniko pihanja stekla. Egipčani so steklena vlakna uporabljali za izdelavo posod, Benečani pa za izdelavo okrasnih predmetov. Poskusi uporabe steklenih vlaken za izdelavo tekstila so novejšega datuma in segajo v 17. stoletje, ko so bili znani prvi poskusi tkanja steklenih vlaken v kombinaciji s svilenimi vlakni.

»E« steklo

Današnja tehnika izdelave in uporabe steklenih vlaken pa so začeli v Ameriki uporabljati leta 1930 in sicer s proizvodnjo steklene volne, to je nekontinuirnih steklenih vlaken. Iz potrebe po izolaciji električnih vodnikov, izpostavljenih visokim temperaturam se je razvila proizvodnja kontinuirnih steklenih vlaken. Sestava

zmesi za to steklo je specifična, zato je to steklo po začetni uporabi za elektroindustrijo dobilo ime »E« steklo. Ker ne vsebuje alkalijske (sode) se pogosto imenuje tudi brezalkalno steklo.

Bistveno pri tem je izdelati steklo, ki ga je mogoče oblikovati v čimbolj tanka vlakna. Ta imajo čim boljše mehanske lastnosti, zlasti upogljivost in so po možnosti odporne proti kemikalijam.

Prvotna namembnost vlaken za elektroindustrijo se je sčasoma povsem spremenila. Danes »E« steklena vlakna uporabljajo za zelo različne namene v zelo različnih panogah industrije in končne uporabe.

Nove oblike uporabe steklenih vlaken

Ta proces se je začel leta 1935. Takrat so bili prijavljeni prvi patenti na temo

armiranja sintetičnih smol npr. poliestra s steklenimi vlakni. Prve resnejše aplikacije teh novih kompozitnih materialov so uporabili pri izdelavi vojaških letal v času druge svetovne vojne. Od takrat naprej je tovrstna industrija rastla s stopnjo 10 do 15 % na leto. Šele leta 1951 in 1952 sta bili prodani prvi licenci za proizvodnjo »E« steklenih vlaken v Evropo in sicer eni angleški (Pilkington) in eni francoski firmi (Saint Gobain). Šele kasneje so se v razvoj celotnega spektra z vso silovitostjo vključili Japonci. Začel se je hiter razvoj proizvodnje in uporabe steklenih vlaken, niti, tkanin in kompozitov.

Steklena vlakna so začeli uporabljati za naslednje namene:

- armiranje termoplastov za izdelavo cele serije različnih izdelkov, med drugim tudi za izdelavo avtomobilov in letal v veliki meri kot nadomestilo kovinam
- armiranje pnevmatik (avtomobilskih in drugih gum)
- izdelavo podzemnih rezervoarjev
- armiranje metalov

Ta spekter uporabe je bil značilen za obdobje od leta 1973, ko se je pojavila energetska kriza, ki je obrnila tokove

dogodkov tudi na področju steklenih vlaken.

K razvoju je dodal svoj delež še razcvet računalništva, ekološko ozavešanje, tako da se je uporaba steklenih vlaken razširila na naslednja področja:

- proizvodnjo bitumenskih trakov
 - proizvodnjo talnih oblog (topli pod)
 - proizvodnjo strešne kritine (tegola)
 - proizvodnjo plošč za tiskana vezja
 - proizvodnjo različnih izdelkov iz različnih sintetičnih smol, armiranih s steklenimi vlakni kot nadomestilo za jeklene elemente
 - proizvodnjo različnih vrst tehničnega tekstila in sicer netkanega, tkanega in pletenina
 - proizvodnjo lahkih in mehansko odpornih zaščitnih sredstev (čelade za vojaške in civilne namene)
 - proizvodnjo različnih vrst linijskih izdelkov – cevi in profilov za različne namene
 - proizvodnjo plovil, cistern, posod, predmetov za prosti čas ipd.
 - proizvodnjo tapet
- Spekter uporabe »E« steklenih vlaken je torej zelo širok. Intenziven razvoj bo uporabo mogoče še razširil.

Srečko Koritnik

Letošnja inovacijska dejavnost

Pregled inovacijskih dosežkov v letošnjem, za nas jubilejnem letu, je kljub nekoliko večjemu odzivu zaposlenih še vedno manjši od pričakovanj. To že zaradi dejstva, da smo podjetniško organizirani, kar samo po sebi pomeni, da smo se prisiljeni tudi podjetniško obnašati. Začeti moramo razmišljati, delati in gospodariti, saj je dobiček podjetja edino merilo uspešnosti poslovanja. Sicer na poslovanje vpliva cel niz zunanjih dejavnikov, vendar pa so zelo pomembni elementi poslovanja tudi zmanjševanje stroškov, prihranki materiala in energije, uvajanje racionalizacije v celotni poslovni sistem ter iskanje učinkovitih tehnološko-tehnoloških rešitev v proizvodnem procesu.

Letos smo v začetku januarja sprejeli dopolnitev pravilnika o inovacijah zaradi spremembe zakonskih predpisov, pa tudi bolj konkretno smo opredelili oblike in vrste ustvarjalnosti oziroma inovacijske dejavnosti ob stimulatívnejšem nagrajevanju avtorjev inovacijskih predlogov.

Tako smo praznovanju 130-letnice Steklarne Hrastnik slavnostno podelili priznanja inovatorjem ter sodelovali tudi v okviru raziskovalne dejavnosti v občini, kjer je dipl. inž. Niko Kavšek prejel tudi posebno priznanje za inovacijsko delo. Bilanca letošnje inovacijske dejavnosti pa je naslednja:

- obravnavali in sprejeli smo 16 inovativnih predlogov predvsem iz tehnično-tehnološkega področja, torej so, ali tehnične izboljšave ali koristne ideje, ki so se dokazale ob uporabi v proizvodnem procesu.
- pri oblikovanju tehničnih izboljšav in koristnih predlogov je bilo vključeno 17 avtorjev, ki so prejeli skupno 175.000 dinarjev kot nagrado za nji-

hovo ustvarjalno razmišljanje in prispevek k boljšemu poslovanju.

- Skupna čista gospodarska korist, ugotovljena po pravilniku o inovacijah, je znašala približno 13,100.000 dinarjev, kar je seveda zelo pomemben dejavnik ob ugotavljanju poslovnega rezultata.

Med najbolj prizadevne inovatorje moramo v letošnjem letu uvrstiti tehnologe ročne proizvodnje, to so Izidor Bizjak, Bojan Velej in Dean Žagar, ki so prijavili več tehničnih izboljšav v ročni in polavtomatski proizvodnji steklenih izdelkov ter Alberta Kapelara, ki je prijavil štiri tehnične izboljšave v obratu IS avtomatske proizvodnje.

Priznanje zaslužijo seveda tudi drugi inovatorji, z željo da bo njihova prizadevnost in ustvarjalnost pritegnila tudi druge zaposlene v podjetju, saj bomo v prihodnje, ob nejasnih obrisih ekonomske politike v letu 1991 še kako znali upoštevati in ceniti vsako obliko in vrsto ustvarjalnega dela.

Adi Zaletel

Avtroji koristnih predlogov, tehničnih izboljšav in inovacij v letu 1990

1. Anton Žagar, ing. za dimno steklo,
2. Ervin Predovnik, ing., Miro Zorec, Izidor Bizjak in Ivan Rancinger za uvedbo novih steklarskih tehnik
3. Stojan Binder, dipl. ing. ter Franc Zajc ing., Jože Pavlič za računalniško krmiljenje steklarskih kadnih peči
4. Stane Deželak, Albin Bizjak za sitotisk ovalnih stekleničk
5. Izidor Bizjak, Bojan Velej za tehnično izboljšavo na gorilcu in »ga-

šperju« za toplo rezanje steklenih izdelkov

6. Izidor Bizjak za predelavo stroja za toplo rezanje izdelkov z odprtino do 300 mm

7. Izidor Bizjak za koristno idejo pri izboljšavi spremembi pogona na stroju »gašper«

8. Bojan Velej, Dean Žagar za tehnično izboljšavo v uvedbi avtomatskega odpiranja modelov na polavtomatskem stroju na MDR – 4

9. Albert Kapelar

★ za spremembo konstrukcije orodja na Penicilin steklenici kat. št. 1833

★ za izboljšavo na mehanizmih trnov na trojniku

★ za tehnično izboljšavo na napravi za pakiranje stekleničk

★ za tehnično izboljšavo na sistemu vakumiranja

10. Jože Zajc za tehnično izboljšavo na odvzemalno-obračalni roki na stroju IMI

11. Srečko Jakšič za tehnično izboljšavo na nosilcih klešč stroja IS – 3

12. Niko Kavšek, dipl. ing. za tehnično-tehnološke spremembe pri investiciji »Rekonstrukcija zmesarne«

13. Alojz Marcen, vodja oblikovanja – »Prezentacija novih izdelkov v plexi steklu«

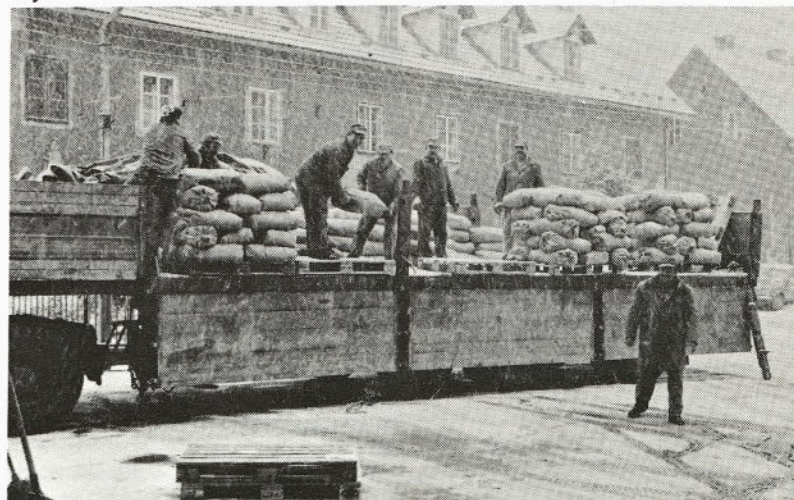
Smo morda nekoliko preveč nestrpni?

V mozaik zapisov o delu in organiziranju proizvodnje v času po požaru, dodajamo še zapis o delavcih v transportu, skladiščnih delavcih (mislimo na delavce skladišča kartonov in gotovih izdelkov). Ti so se po tem tragičnem dogodku znašli v specifičnih razmerah, takorekoč neke zunaj tovarne, saj so njihova delovna mesta izginila z vsem drugim, kar so vzeli plameni. Branko Vretič, ki je ob vodenju transporta zaradi lažje koordinacije dela in bolezenske odsotnosti vodje skladišča, v novonastalih razmerah prevzel tudi vodstvo skladišč, se prvih in gotovo najbolj težavnih dni v Steklarni, spominja z različnimi občutki. Ali kot sam pravi: »Sedaj ko je vse to že preteklost, čeprav se tudi danes pri delu srečujemo z mnogimi težavami, na vse gledam z olajšanjem. V tistih prvih dneh pa se je nakopičilo toliko težkih problemov, da so se zdeli skorajda nerešljivi. Izguba 14.000 kvadratnih metrov prostorov, v katerih se je v nekaj trenutkih v črepinje spremenilo enainpol mesečno delo vsega kolektiva, uničenje devetih viličarjev, med njimi tudi tistega najdragocenejšega, plinskega, ki ga danes najbolj pogrešamo, uničenje oz. blokiranje transportne poti skozi tovarno in onemogočena dvigala, zaradi česar je bil onemogočen dostop do industrijskega tira in s tem onemogočeno nakla-

danje izdelkov v vagone, ves, za proizvodnjo potrebni material, kartoni, surovine, so v Steklarno lahko prihajali le preko severnega dvorišča. Take razmere so zahtevale, da vso vpeljano in leta trajajočo organizacijo dela v trenutku zavržemo in danim razmeram prilagodimo ter vpeljemo novo. Toda ob vsem tem, spomnimo se, smo bili vsi skupaj pretreseni zaradi izgube sodelavcev, žive so bile še podobe pustošenja ognja, pripovedi delavcev kako so se reševali pred ognjem; večino delavcev pa sta spremljala strah, negotovost in vprašanje, kakšna bo prihodnost tovarne.«

Bilo bi krivično, če ne bi poudaril, s koliko požrtvovalnosti so se delavci lotili dela. Organizirali smo triizmensko delo in tretji dan po požaru je odprema izdelkov že stekla, seveda po poteh, ki so bile edino možne. Severno dvorišče je bilo križišče vsega prihajajočega in odhajajočega prometa, parkirni prostor je postal začasno skladišče. Potem sta že tako težke delovne razmere otežkočila še dež in mraz. V začetku oktobra, ko je bilo usposobljeno transportno dvigalo in je transport izdelkov lahko stekel po notranjih poteh tovarne, smo izdelke spet začeli nalagati na domači rampi, kamioni z izdelki pa so odhajali z južnega dvorišča. Delo je za spoznanje

Sneg in mraz ne prizanašata ko je treba razložiti surovine, kartone in še kaj.

postalo znosnejše, a še vedno težko. Res je, da so delavci dobili topla oblačila, a prepih in mraz ostajata. In strah pred padavinami, kajti ko prične deževati, se vlaga neusmiljeno zažira v kartone, jih uničuje, nemalokrat zahteva, da izdelke prepakiramo. Kupca pač ne briga v kakšnih razmerah delamo, temveč kakšno blago jim pošiljamo.

Dograjeno skladišče v Podkraju je prineslo olajšanje v toliko, da smo izdelke s parkirnega prostora prestavili pod streho. Vse skupaj so seveda rešitve,

ki zahtevajo ogromno živega dela in s tem tudi stroškov, a drugačnih rešitev za zdaj res ni mogoče poiskati. Vemo, da bomo morali tako kot zdaj delati do izgraditve novega skladišča, vendar pa nas vse bolj skrbi, da zima, ki zdaj že krepko kaže svoje zobe, ne bo tudi edina s tako težkimi pogoji dela. Vse bolj se namreč vsiljuje občutek, da se načrtovane aktivnosti odmikajo, odvijajo prepočasi. Ali pa smo morda le nekoliko preveč nestrpni?«

Pogovarjala se je

Mili Kobal

Selitve zaradi požara in poplave

Pri Kavškovih – Karlo in njegova žena Jožica ter hčerka Suzana (ki ima tudi svojo družino), vsi trije zaposleni pri nas, niso nikoli razmišljali na selitev iz podkrajске šole. Pa jim je narasla Sava uničila stanovanje in tudi »cocko«, s katero se skupaj s krajani prevažali preko Save je odnesla s seboj.

V zadnjih letih smo v Steklarni rešili stanovanjski problem precejšnjemu številu delavcev, vendar se lista za stanovanje čakajočih ni bistveno skrajšala. Se pa tudi dogaja, da moramo posamezne primere reševati mi-

mo prioritete liste, največkrat zaradi višje sile. Letos sta bila to požar v Steklarni in poplava.

Zaradi požara, oziroma graditve nadomestnega skladišča gotovih izdelkov (predvsem ureditve okolice skladišča) smo morali zrušiti enega izmed objektov. Nujno smo potrebovali tudi nadomestne in zasilne prostore za nometeno poslovanje kartonaže, skladišča gotovih izdelkov, transporta. Tako smo morali rešiti stanovanjski problem šestim našim delavcem in njihovim družinam.

Prvonovembrska poplava je prizadela tri naše delavce oz. družine. Pri tem nam je priskočila na pomoč Stanovanjska skupnost Hrastnik, Rudnik Hrastnik ter društvo upokojencev Hrastnik, za kar se jim iskreno zahvaljujemo.

Z ustreznimi zamenjavami stanovanj ter drugimi oblikami pomoči podjetja in sindikata smo težave nekako rešili. Upamo, da v zadovoljstvo večine prizadetih. Nekateri so se že preselili v druga stanovanja, nekaj selitev pa še teče.

Metka Hribšek

Volitve za DS

23. decembra poteče mandat delegatom – članom delavskega sveta in disciplinske komisije. Ker člane teh dveh organov volimo neposredno, je treba organizirati volitve.

Delavski svet je na svoji seji 26. 11. 1990 volitve razpisal, imenoval volilno komisijo ter komisijo za sestavo volilnega imenika, ki bosta poskrbela za tehnično in organizacijsko plat volitev. Kandidacijski postopek bo vodil in izvedel sindikat po delnih zbiorih delavcev – kot določa statut podjetja.

Volitve bodo v četrtek, 20. decembra. Predčasno, to je v sredo 19. decembra pa bodo volili delavci, ki so v četrtek prosti.

Na dan volitev (tudi predčasnih) bodo v jedilnici odprta tri (3) volišča. Kot po navadi bodo razdeljena po abecedi. Glede števila delegatov – članov delavskega sveta in disciplinske komisije pa tole:

Delavski svet šteje 19 delegatov, pri tem pa je upoštevana enakopravna zastopanost vseh delov delovnega procesa. Tako se izvoli iz:

	Štev. delegatov
1) proizvodnega sektorja 11 delegatov, v posamičnih obratih pa:	
– priprava dela	1
– vzdrževanje	2
– priprava zmesi in taljenja	1
– ročna in polavt. proiz. z dodelavo	3
– proizvodnja embalažnega stekla	1
– proizvodnja gostinskega stekla	1
– kontrola kvalitete	1
– orodjarna	1
2) splošno kadrovskega sektorja	2
3) razvojnega sektorja	2
4) finančnega sektorja	2
5) komercialnega sektorja	2

V disciplinsko komisijo bomo izvolili 6 članov, ne glede na zastopanost posameznih sektorjev.

Da bi bile volitve demokratične in da

bi izmed predlaganih kandidatov dobili res najboljše in za predlagane funkcije, res najprimernejše ljudi, bodo kandidatne liste odprte. Izbrani pa bodo kandidati, ki bodo dobili največ glasov. O vseh podrobnostih glede volitev pa vas bomo naknadno obvestili z Informatorjem ali z obvestili na oglasnih deskah.

Ksenija Pirc

Vlada v senci

Ko so delegati na zadnji seji delavskega sveta razpravljali o razpisu volitev za nov delavski svet, je Toci predlagal, da sedanji v prihodnje postane »vlada v senci«. Ker je predlog izzval vsesplošen smeh, je očitno, da vlade v senci ne bo, se pa novemu »sončnemu« delavskemu svetu obeta rešiti veliko manj sončnih vprašanj.

Predsednik zveznega odbora sindikata kemikov v Steklarni

Petega decembra se je v Steklarni Hrastnik v spremstvu Franja Krsnika, sekretarja ROS kemije in nekovin mudil predsednik zveznega odbora sindikata kemije Stojmir Domazetovski. Obiskal nas je z željo, da bi se seznanil, kako premagujemo težave, ki so posledica požara, pa tudi, kako premagujemo težave, ki pestijo celotno gospodarstvo. Steklarna Hrastnik je predsedniku jugoslovanskih sindikatov kemije kar dobro znana, saj jo je tokrat obiskal že drugič, (prvič pred kakšnimi petimi leti) pa tudi sicer je predsednik dober poznavalec gospodarskih razmer – ne samo panoge, katere sindikate zastopa, ampak v vsem jugoslovanskem prostoru. Zato je bil tudi pogovor z njim

kar nekako prijateljski. Morda velja iz tega pogovora ponoviti tisti del njegovih razmišljanj, ko je izrazil upanje, da se bo po večstrankarskih volitvah v preostalih republikah politična kriza v Jugoslaviji dokončno le razpletla. S tem pa bo nastopil čas za korenite gospodarske spremembe. Navsezadnje bodo temeljite posege v gospodarstvo in njegovo življenje zahtevale vse večje socialne stiske delavcev. To misel je dodal v zvezi z našo prizadetostjo zaradi srbske blokade, za katero si bo kot sindikalist prizadeval, da bi jo odpravili.

Mili Kobal

Obvestilo in vabilo

Delavcem, ki ste se upokojili v letu 1990

Že dolgoletno tradicijo ima navada, da Steklarna vsako leto priredi srečanje z delavci, ki so šli v pokoj v tekočem letu. Ponavadi je bilo konec novembra. Ker pa se je vsako leto tudi v decembru za ta korak odločilo še nekaj delavcev, za katere prej nismo vedeli, smo se tokrat odločili, da letošnjo prireditev pomaknemo v januar. Vemo, da je upokojitev vsaj taka ločnica v življenju, kot je prva zaposlitev in skoraj takšna, kot je poroka. Nekateri ste se je že dolgo veselili, drugi bi raje še ostali v naši tovarni. Vsem skupaj pa se ob slovesu vendarle nekoliko zadrzne grlo in stisne srce. S tem obvestilom že sedaj vabimo na

skupno srečanje vse, ki ste se upokojili v letošnjem letu, na katerem se bomo še »uradno« poslovili od vas in vi med seboj.

Skupaj se bomo poveselili in pogledali na življenje z nekoliko veselejše plati, saj vemo, da nam prav tega vsem skupaj manjka.

Srečanje bo v **soboto, 12. januarja 1991 ob 9.30 uri** v veliki dvorani poslovno stanovanjskega objekta v Hrastniku, Trg Franca Kozarja 7. Sicer pa vas bomo na prireditev spomnili še s posebnim pisnim vabilom.

Z željo, da se zanesljivo srečamo, vam želimo srečne in vesele božične ter novoletne praznike.

O bodoči zakonodaji:

Nov stanovanjski zakon

V bližnji prihodnosti se nam poleg raznih drugih obetajo tudi spremembe stanovanjske zakonodaje. Pripravljene so že teze za nov stanovanjski zakon, ki naj bi ga Skupščina RS obravnavala oziroma sprejela po ureditvi zakonodaje nekaterih področij, ki so prioriteta pomena (med drugim tu-

di Ustava RS).

V naslednji številki glasila bomo povzeli bistvene novosti iz predloga novega zakona, ki so zanimive predvsem za imetnike stanovanjske pravice.

Ksenija Pirc

Mladi pišejo

V čakalnici

Sedim v čakalnici zdravstvenega doma. Polna je otrok. Z njimi so večinoma mame, ki zaskrbljeno gledajo svoje nadobudneže. Gledam te otroke. Nekateri brezvoljno gledajo predse, drugi smrkajo in kihajo v robčke, z vseh koncev se sliši suh kašelj. Priznam, ni lepo prisluškovati, pa vendar prisluhnem najbližjima mamama. Ena od njih drži v naročju dojenčka. Ves rdeč je v obraz in močno hrope. Potožila je sosed: »Sedem mesecev je star, polovico od tega je bolan. Bronhitis na bronhitis. Revček, toliko antibiotikov je že pojedel! Skoraj ga ne upam v tem vremenu nesti ven. Saj še mene duši, kaj ne bi njega!« »Tudi jaz nisem dosti na boljšem,« se je oglasila druga mama. »Še dobro, da imam mamo, drugače bi bila vsak mesec v bolniški zaradi otrok. Toliko se piše in govori o čistilnih napravah v hrastniških podjetjih, pa kot da o njih nočejo slišati. Saj verjamem, da ni denarja. Še pogovor pravi, da je človek največje bogastvo. Kako naj verjamem? V tej naši dolini na veliko zastropujemo že otroke! Nikjer v Sloveniji ni toliko boleznih dihal kot pri nas. Po eni strani se hvalimo, koliko naredimo za otroke. Figo naredimo! Gozdovi umirajo, vode so zastrupljene, zrak pa tak, da bi bilo najbolje, če bi hodili okrog s plinskimi maskami. Nič ne se čudim, da je čakalnica tako polna. Poklicali so me v ordinacijo, zato nisem slišala konca pogovora. Tudi meni je zdravnica predpisala antibiotike. Ja, pa še kako res je, kar sta se pogovarjali mamici.

Resno se bojim, da se geslo **zelenih** PUSTITE NAM ZEMLJO TAKO, DA SE BO NA NJEJ ŠE DALO ŽIVETI, ne bo uresničilo. Za Revirje kaže še posebej slabo.

Jana Umek, 6.a.

Otroku zdravo in varno okolje

Vsako leto, prvi ponedeljek v oktobru, oznamujemo svetovni dan otroka. Ta dan sta ustanovili Mednarodna unija za zaščito otrok in organizacija UNICEF zato, da bi spomnile vse narode sveta za njihovo odgovornost do otrok. Vse dejavnosti ob tednu otroka potekajo pod geslom: Otroku zdravo in varno okolje. Kljub temu so otroci izpostavljeni številnim nevarnostim. Veliko otrok izgubi svoje mlado življenje zaradi pijanih voznikov, slabega zraka in drugih ekoloških problemov. Otroci so ogroženi na vsakem vogalu, celo igrišču. Ne smejo se več prosto gibati, piti vode iz pip in mirno užiti gozdne sadeže, ribe, sadje, zelenjave. ... Kdo bo prisluhnil njihovim problemom? Nekateri starši nimajo časa za otroško igro, otroci ostajajo sami in zapuščeni. Pot jih vodi v začaran krog, iz katerega ne najdejo izhoda. Otrokom bi morala biti dana možnost, da spregovorijo o problemih, ki jih tarejo. V današnji družbi, slovenski družbi, nam ne bi smelo biti vseeno, kako odraščajo otroci, kakšen zrak vdihavajo, kajti čez dve desetletji bodo prav ti otroci nosilci razvoja slovenske družbe.

Iris Žibret, 6.a

Šport in rekreacija

Leto korenitih družbenih sprememb se počasi izteka. Pa ne samo to. Strahovit avgustovski požar in še vrsta drugih stvari je vplivalo na to, da nam leto 1990 nikakor ne bo ostalo v lepem spominu. Tudi športnikom in telesnokulturnim delavcem se za leto 1990 najbrž ne bo tožilo. Zapomnili si ga bodo predvsem po tem, da jih je telesnokulturni dinar sklesal do te mere, da so od njega ostale le še drobtinice. Kako pa se, če se sploh, da živeti z drobtinami, pa najbrž vsi predbro vemo. Skratka pipica systemskega financiranja telesne kulture se vse bolj zapira in vse več je tistih, ki si pomagajo na tak ali drugačen način.

Rokometaši Dola so si vsaj za eno leto našli partnerja v firmi EMENS lastnika Hrovatič, kegljači Rudnika nastopajo v dresih gostilne Senica, spet tretji iščejo rešitev v srečolovih in drugih zabavnih prireditvah. Skratka nič kaj rožnato ni bilo leto, ki se izteka. Zato še tolikanj bolj polni pričakovanj zremo v naslednje. Nam bo, če že ne srečno, vsaj nekoliko bolj naklonjeno? Upamo.

Nogomet

Nogometaši so prvi sklenili jesenski del prvenstvene sezone 1990/91. Kako so se obnesli mladinci Hrastnika, smo zapisali v novembrskem Steklarju. Tokrat le beseda dve o članski enajsterici, ki tekmuje v celjski nogometni ligi, in ki je v novembru odigrala le še zaostalo srečanje s Kovinarjem iz Štor pri Celju. Zaradi zapore štorskega igrišča je bila tekma v Hrastniku, kar pa domačinom ni pomagalo do uspeha. Po sicer solidnem začetku in enakovredni igri v prvem polčasu so na koncu vendarle slavili gostje s 3:1. Tako so hrastniški nogometaši ostali pri vsega štirih osvojenih točkah in so po jesenskem delu povsem pri dnu prvenstvene razporednice.

Rokomet

Rokometaši Dola so po slabem začetku v republiški ligi, novemberski del prvenstva odigrali precej bolj uspešno. Res da so tudi v teh štirih tekmah samo enkrat zmagali, so pa zato pre-

ostale tri tekme izgubili z nadvse tesnimi izidi. V Izoli in Ormožu so izgubili s tremi oziroma štirimi zadetki razlike, doma pa s tremi proti Grosuplju. Tako sami, kot njihovi navijači, pa so bili najbolj veseli prve zmage v 9. kolu proti Šeširja iz Škofje Loke (29:26). Žal pa tako kot preostala srečanja, na katerih sta zaigrala Miran Šeško in Žiga Bala, tekmovalna komisija še ni registrirala. Omenjena igrala sta res zaigrala šele v sedmem kolu prvenstva, vendar imata pravilno izpolnjene in z veljavnim dnem prestopa registrirane tekmovalne kartončke. Do konca jesenskega dela prvenstva bodo odigrali še tri kola, zadnjega 13. pa bodo odigrali spomladi. Takrat se bodo Dolani pomerili doma s Krškimi. Mladinci Dola so v novembru odigrali še tri tekme jesenskega dela prvenstva južne skupine področne lige ter enkrat zmagali in dvakrat izgubili. Doma so premagali vrstnike IUV Usnjarja iz Žmartnega pri Litiji s 23:22, v gosteh pa izgubili s Trebnjem (20:23) in Dobovo (23:24). Po jesenskem delu prvenstva so s sedmimi osvojenimi točkami na 7. mestu.

Košarka

Košarkarska sezona je v ponem zamahu. Košarkarji Hrastnika tekmujejo v območni ligi vzohod – 2. skupina. Doslej so odigrali pet tekem in vse do pete, ko so doma izgubili z ekipo Janče Kosterov iz Ljubljane (71:92), imeli lepe možnosti za visoko uvrstitev. No po tem porazu se bodo morali zadovoljiti z mestom nekje pod vrhom prvenstvene razporednice. Dekleta tekmujejo v vzhodni skupini druge republiške lige za članice, kjer pa najbrž nimajo veliko možnosti za kakšno vidnejšo uvrstitev. Doslej so odigrali tri tekme in vse tri izgubile. Nekoliko več uspeha ima ista ekipa v zaključnem delu letošnjega republiškega prvenstva za kadetnje, kjer se varovanke trenerja Toplaka potegujejo za uvrstitev od 5. do 8. mesta. Doslej so odigrale štiri tekme in zabeležile polovični uspeh. Ker sigrato preostali dve tekmi doma, si lahko obetajo še točko in morda uvrstitev okrog šestega mesta.

Kegljanje

Tudi kegljači so na vrhuncu sezone. V drugi republiški ligi vzohod kjer nastopajo kegljači Hrastnik Rudnika, so doslej odigrali šest kol. Hrastničani, ki so začeli presenetljivo uspešno, so v zadnjih dveh kolih doživeli dva prepričljiva poraza in so trenutno s tremi zmagami ob treh porazih v sredini prvenstvene razporednice. V zadnjem kolu prvega dela prvenstva so gostovali v Krškem. Če so zmagali, so se rešili vseh skrbi okrog obstanka v ligi, v nasprotnem primeru pa jih v drugem delu prvenstva čaka hud boj za obstanek, kajti od treh »domaćih« tekem bo treba vsaj dve dobiti. Nič kaj spodbuden pa ni dosežek kegljačev Bratstva v prvenstvu območne kegljaške skupnosti Trbovlje. Od doslej pet odigranih tekem so dobili le prvo, ko so v gosteh premagali ekipo Sevnice. Preostale štiri: tri v gosteh in eno doma pa so gladko izgubili. Ker imajo v drugem delu prvenstva precej bolj ugoden žreb, lahko pričakujemo, da bo tudi njihov točkovni seštevek bogatejši.

Streljanje

V republiških ligah v streljanju s serijsko zračno puško so doslej odstreljali štiri kola. Strelci Steklarja, ki so po odhodu Bogdana Slanška v tujino močno oslabiljeni, se proti vsem pričakovanjem drže nadvse uspešno. Po porazu v prvem kolu so nanizali dve zmagi in en neodločen izid s čimer so si praktično že zagotovili obstanek v ligi. Perko, Mohorko, Lipovšek in Delpin morajo v preostalih petih srečanjih le še enkrat zmagati, kar pa glede na njihovo formo ne bo težko. V isti ligi kot Steklar nastopajo tudi strelci Rudnika. Aktualni republiški in državni prvaki so v prvih treh kolih gladko zmagali, v četrtem pa so morali podpisati predajo Mariborčanom. Izidi 3. in 4. kola. Tretje kolo – Kovinar Štore : Steklar 1437:1456, Noršinci : Rudnik 1462:1469. Četrto kolo – F. Lešnik-Vuk : Steklar 1450:1450, Avgust Majerič (Maribor) : Rudnik 1476:1456.

V Zasavski ligi tekmujejo v ekipni konkurenci samo pionirska moštva. V preostalih konkurencah pa tekmujejo posamezniki, vendar samo tisti ki ne nastopajo za svoje sekipe v republiških ligah. V prvih dveh kolih so bili pri pionirjih doseženi naslednji rezultati.

Prvo kolo – STT : Kisovec 431:409, STT : Alojz Hohkraut 452:465 in Ernest Draksler : Rudnik 461:471. Po dveh kolih vodijo pionirji Rudnika, ki so edini obakrat zmagali. Med posamezniki pa so doslej po dvakrat zmagali: Sotlar (Rudnik) člani, MOŽgon (STT) članice ter Bratuša (Rudnik) med pionirji. Med pionirkami ter mladinkami in mladinci pa so bili v prvih dveh kolih različni zmagovalci.

Večer športa

Hrastniški telesnokulturni delavci so tudi letos pripravili tradicionalno, tokrat že 14. prireditev – Večer športa, glasbe in razvedrila. Ker je bila prireditev v tem času, ko je bilo naše glasilo v tisku, bomo več o njej zapisali v naslednji številki. Tokrat pa naj vam povemo le toliko, da je naslov najboljšega športnika Hrastnika za leto 1990 osvojil letošnji državni prvak v streljanju s serijsko zračno puško – Željko Hrnčič, naslov najboljšje ekipe pa je pripadel strelcem Rudnika.

In za konec, kljub nevpodbudnem uvodu, želimo hrastniški športniki in telesnokulturni delavci vsem srečno novo leto 1991.

Jože Premec

Čestitka

Vsem članom kolektiva Steklarne Hrastnik, želimo v novem letu 1991 zdravja, sreče, predvsem pa veliko delovnih uspehov!

Društvo upokojencev
v KS Steklarna

Novo v knjižnici

Danielle Steel : ZOYA

Američanka Danielle Steel je avtorica, ki je izjemno priljubljena in uspešnost dosegla z natančnim upoštevanjem že preverjenih receptov za pravo razmerje »veznih snovi«, »balasta« in predvsem »začimbo« resničnih dogodkov in osebnosti ter domišljijah situacij.

Tudi pri nas imamo prevode petih njenih uspešnic: Vrnitev, Thurstonov dom, Razpotja ljubezni, Zdaj in na vekomaj in seveda pripoved o Zoyi, prvič objavljeni pred dvema letoma. Roman ima več slikovitih prizorišč, ki predstavljajo svojevrstno ozadje dramatičnim dogodkom, ki so spremenili geopolitično podobo Evrope in sveta ter vzpostavili temelje današnjih razmerij. Vsi ti pretresi pa so seveda prikazani z vidika ženske, tako da so bolj kot daljnosežni politični in osrednju medčloveški in še posebej ljubezenski zapleti njihovih akterjev.

Zoya je zato pripoved o oktobrski revoluciji in o znameniti noči, v kateri se je nasilno končalo razkošno življenje ruske carske družine in njenega dvora. Je tudi pripoved o Parizu v senci grozeče prve svetovne vojne, ko so se priseljenci in begunci iz vseh koncev in krajev preživljali kakor so vedeli in znali, ko sta nato vojna in pomanjkanje razdejala Evropo.

Obenem je pripoved o radoživih dvajsetih letih v ZDA, o hitrih avtomobilih, krznu, draguljih in drugih atributih visoke družbe, kakor tudi o uničujoči gospodarski krizi, ki je bila uvod v drugo svetovno vojno ter o drugih vojnih strahotah. In pripoved, ki se nadaljuje

v šestdesetih in sedemdesetih letih ter izteka v današnjem času...

Irwin Shaw: KRUH NA VODI

Sloviti ameriški pisatelj in dramatik Irwin Shaw je tudi pri nas znano ime, saj smo ga že pred leti spoznali, ko smo dobili v prevodu njegove »Mlade leve« in »Pokopljite mrtve«. Njegova vojna tematika in družbena angažiranost dobivata v romanu »Kruh na vodi« nove, morda manj očitne, a zato čim bolj pretresljive akcente, ki opozarjajo na razpadanje sodobne družine in na nevarnosti, ki jih prinaša moderna civilizacija. Na začetku romana je tipična malomeščanska družina učitelja zgodovine Stranda. Žena Leslie, ki honorarno poučuje klavir, sicer pa je ljubeča in vzorna ameriška žena, je obdana z družinskim življenjem in tremi otroki; tu je odrasla Eleonor, pa sin Jimmy, ki obeta, da bo dober kitarist, in dijakinja Caroline, ki pripelje na dom ranjenega bogatega odvetnika Hazena. Tega so med kolesarjenjem v parku napadli mladi kriminalci. Bogataš tako vstopi v družinsko idilo in razplet se posseže z vso intenzivnostjo. Hazen, ki ima za seboj razbit zakon, se ves posveti Strandovim. S svojim denarjem in zvezami preusmeri pot vsakega posameznega člana družine. Z dajanjem pa seveda tudi jemlje, saj se v bistvu polasti vse družine. Irwin Shaw je s »Kruhom na vodi« napisal napet, zanimiv in prodoren roman iz ameriškega meščanskega sveta, roman poln zapletov in razpletov.

drag spomin na vas drage sodelavke in sodelavci. Ivici pa še posebej hvala za pomoč. Želim vam vsem obilo zdravja in uspeha pri delu, ter srečno novo leto 1991.

Vanda Krejan

Zahvale

Dragi sodelavci in sodelavke! Ne najdem pravih besed, ki bi lahko izrazile mojo hvaležnost za vse lepo, kar ste mi pripravili na moj zadnji delovni dan.

Res, zelo ste me presenetili. Zato se iskreno zahvaljujem vsem, ki ste prispevali za prelepa darila, ki mi bodo

Laboratorijskim delavcem v zasilnih prostorih ni lahko, saj je v njih zelo malo prostora.

Ob odhodu v pokoj se najlepše zahvaljujem vsem sodelavcem orodjarne ter delavcem izmene Rancinger za prelepa darila in izkazano pozornost. Še posebej se zahvaljujem karliju Dragarju in Radu Gnjičiču za prelepe besede in dobre želje v mojem nadaljnjem življenju. Hvala tudi Miheli, Marjanci in Franciju za prisrčnost ter organizacijo. Darila in izrečene besede me bodo vedno spominjale na vas, dragi sodelavci. Vsem skupaj vam v prihodnje želim obilo uspešnega dela, zdravja in osebne sreče, delovnemu kolektivu Steklarne pa veliko delovnih uspehov.

Janko Zupanc

Dragi sodelavci in sodelavke Iskreno se zahvaljujem za izredno pozornost ob odhodu v pokoj in darila, ki me bodo vedno spominjala na vas in čas, ki smo ga skupaj preživeli pri delu.

Še posebej se zahvaljujem Viliju Fabjanu in delavcem KIKO delavnice. Še enkrat najlepša vam hvala, vsem članom Steklarne pa želim v prihodnje veliko delovnih uspehov.

Vaš sodelavec Peter Mejač

Ob odhodu v pokoj se najlepše zahvaljujem sodelavcem za vse lepe trenutke, ki smo jih skupaj preživeli pri delu. Prav tako se zahvaljujem za prelepa darila, tople besede, ki ste mi jih namenili in za nekaj prelepih uric, ki smo jih preživeli ob slovesu.

Rudolf Sovre

Sodelavkam in sodelavcem izmene Leskovšek se najtopleje zahvaljujem za darila in izkazano pozornost ob mojem odhodu v pokoj. Še posebej se Vidi Kumar zahvaljujem za nesebično pomoč, Ladu Leskovšku pa za lepe besede, s katerimi me je pospremil med upokojece, vsem članom kolektiva pa želim, da bi uspešno premagovali vse ovire, ki jih prinaša skoraj vsak nov dan.

Silva Vintar

Sodelavkam in sodelavcem na izmeni Golež se iskreno zahvaljujem za darilo in izkazano pozornost. Za vnaprej pa vam želim zdravja in delovnih uspehov.

Jana Radočaj

Sodelavkam in sodelavcem v skladišču gotovih izdelkov, Đoku, Stojanki in Kristi iz brusilnice ter komercialnemu oddelku se najtopleje zahvaljujem za darila in pozornost ob mojem odhodu v pokoj. Za nesebično pomoč se zahvaljujem tudi socialni delavki Metki Hribšek, vsem skupaj pa želim obilo zdravja in delovnih uspehov.

Polda Hlastan

Zahvali

Ob izgubi naše drage mame in omice

Pavle Keber

se zahvaljujem sorodnikom, prijateljem, sosedom in vsem, ki so nam izrekli sožalja, darovali cvetje in jo pospremili na njeni zadnji poti. Še posebej hvala za nesebično pomoč Kristi in Đokotu, isrena hvala pevcem in godbenikom Steklarne Hrastnik.

Vsi njeni

Ob mnogo prerani smrti drage mame in žene

Ivane Lapornik

se iskreno zahvaljujem godbi in pevcem za žalostinke, sindikatu, sodelavcem in članom kolektiva za denarno pomoč, dr. Pečarju in partonažnim sestram iz Rimskih Toplic pa za zdravstveno pomoč v težkih trenutkih bolezni.

Edi Lapornik s hčerko Mojco in sorodniki

Reševalcem križanke

Dragi reševalci križank! Poglejte kako hitro mineva čas. Pred seboj imate večjo križanko kot ponavadi v kateri je natisnjena novoletna čestitka uredništva. Te črke vam bodo prišle prav pri reševanju besed – vodoravno in navpično. Naj vam bo reševanje križanke užitek, rešeno pa pošljite na naslov: Uredništvo STEKLARJA, 61430 HRASTNIK, Cesta 1. maja 14 do 10. 1. 1991.

Če boste imeli pri žrebanju srečo, bo ena od nagrad vaša. Nagrade so malo zvišane in so:

1. nagrada 300 dinarjev
2. nagrada 200 dinarjev
3. do 7. nagrada 150 dinarjev

Nagrajeni reševalci

Za nagradno križanko 11/1990 smo prejeli 45 rešitev. Žreb je namenil nagrade naslednjim reševalcem:

1. nagrada 200 din: Marjan Gračner
2. nagrada 150 din: Anica Poslek
- pet nagrad po 100 din: Jožefa Bizjak, upok., Vili Fabjan, Helena Najdenič, Lojzka Sotlar, upok., Dean aŽagar

Rešitev prejšnje križanke

VODORAVNO: škorpion, hčerka, K.M., testatura, Ormuzd, Au, akt, Žarko, Knin, rast, jor, Li, Zaire, Anka, Evora, Savnik, KA, Roger, triada, skleda, Ksaver, Eškol, krater, Atrato, A. N., Aimara, Nibelungi, SA, prašnik, Andre, rman, legionar, puran, tara, uvoz, irada, Ida, Ines, Tire, Jicak, Jerenina, Aram, Atala, Arese, A.D. (K. D.)

Odbor za obveščanje: Marijanca Polzelnik - predsednica, člani: Milan Crnkovič, Janez Ciglar, Jože Drugovič, Jože Godicelj II. in Albert Kapelar. Uredniški odbor: Mili Kobal - glavna in odgovorna urednica, člani: Zdenka Fabjan, Majda Krošlin, Alojz Marcen, Ervin Predovnik in Franc Vidovič. Fotografije Branko Klančar.

Grafična priprava in tisk v nakladi 2200 izvodov tiskarna Formatisk. Naslov uredništva: Steklar, Hrastnik, Cesta 1. maja 14, telefon 0601/41-622, int. 110. Po sklepu republiškega komiteja za informiranje je glasilo oproščeno davka od prometa proizvodov.

Novoletna nagradna križanka

12	PISATELJ MEŠKO	REKA V KOLUMBIJI	ODISEJEV OČE	PERZIJA	VEČJI KOS PAPIRJA PRAVOKOTNE OBLIKE	STANE SEVER	ANGLEŠKI FILMSKI IGRALEC (PETER)	12	SKRBNO UREJEN MESTNI NASAD	AMERIŠKI DIRIGENT MAŽ. RODU DORATI	IGRALEC MINEO	GORSKI REŠEVALNI COLN	ŽDANOV ANDREJ	KOSTARIŠKI POLITIK (OSCAR)	12	STAR SLOVAN	KONEC VOJNE	LETOMIŠČE OB ČRNEM MORJU V SZ	PLANOTA PRI POSTOJNI
VRSTA MODNEGA PLESA						S		PREHOD ODLOMEK V KNJIGI, V SKLADBI							GL. MESTO JORDANIJE				
POZNA ŽIVLJENSKA DOBA							T	ROMAN L.N. TOLSTOJA							REKA V ANGLIJI				
POVRŠINA					ŠVICARSKA ALPSKA SMUČARKA (BRIGITTE)		E						PREBIVALEC ISTRE						
LUKA V BOLGARIJI					ROPARSKI DELFIN				K		EMIL ADAMIČ	POLJSKI SLIKAR (EUGENJUSZ)					PETER O'TOOLE		
NEMŠKI ORGANIST, (KASPAR)				ZDENKO ULEPIČ	SVETLO ANGLEŠKO PIVO			MESTO V ANGLIJI		L		FINSKI ARHITEKT SAARINEN			SREDSTVO ZA VZHAJANJE TESTA		VRIVEK		
GRŠKA ČRKA			PREDMET OBRAVNAVE		MESTO V BELGIJI						ZRAK (LATINSKO) SLOVENSKI POLITIK (IVAN)			POKLON, DARILO			MESTO V PANAMI OB ATLANTSKI OBALI	LETOPIS	
* 1991 *	ŠPORT Z ŽOGICO	ZDRAVLJENJE	SKRIVNI ODPOSLANEC				ETIOPSKI GOSPOD				SAMOŠTAN BLIZU ČUPRIJE	R							
TEODOR				LANGUŠ MATEVŽ			ČEŠKA PISATELJICA (BOŽENA)						V		REKA V MONGOLIJI				
REKA V NEMČIJI				ŽUŽELKA Z BOLEČIM PIKOM			JEZERO V TIBETU					NATRIJ		A	HUMORISTIKA ERŽIŠNIK				
SUKANEC				ZNAMKA JAPONSKIH AVTOMOBILOV			MESTO V PAKISTANU				TRAK ZA KINO PREDSTAVE				PESNIK JARC				
IGRALKA MIRANDA				MAJHNA KLICA	GRŠKA ČRKA			ZGRADBA		LOŠČILO				OTOK V JADRANU		Ž	NIKELJ		
SANI	S				KRAJ OB ZENEVSKEM JEZERU			STGR. MUZA GLEDALISKA (LAT. PISAVA)						AVSTRALSKI NOJ			RDEČE BARVILO ZA TKANINE		
					GOSPOD (ANGLEŠKO)								JEZERO V SEVERNI AMERIKI				E	FILMSKI REŽISER (DAVID)	JEZERO V J. AMERIKI
SESTAVIL: KARLI DREMEL	RJAVA ŽIVAL	R					KRAJ V ISTRI					UDELEŽENEC SINJSKE VITEŠKE IGRE		SLOVENSKI FOLKLORIST (FRANCE)		/		L	
* 1991 *	MESTO V SREDNJI BOSNI	ANGL. PESNIK (THOMAS STEARNS)		E			IME PISATELJICE KARLINOVE						UMBERTO NOBILE			SL. BIOLOG (MIROSLAV)			I
PREBIVALCI VEČ														PISATELJICA LINDGREN			HANNES EISLER		
															* 1991 *	JEZERO NA ŠKOTSKEM (LOCH ...)			
MESTO V FRANCIJI						N		BOŽENA NEMCOVA						IT. SOCIAL. POLITIK (PIETRO)					
IGRALEC HUDSON					KROGLA, SFERA						GOROVJE NA SLOVAŠKEM							OGLJIK	
					PRITOK BOSNE	0					POGONSKI STROJ						BRANITELJ	OTOK V JADRANU	
IGRALKA BEGOVIČ					KOST PODLAHTNICA					AMERIŠKI FILOZOF (CHARLES)							MESTECE V ITALIJI JUŽNO OD TORINA		
					POST SCRIPTUM					KING VIDOR									
ŠABAC				GRŠKA ČRKA				SPONA,					NEZNANKA V MATEMATIKI				VZDEVEK IGRALČA R. POLIČA		
				UPRAVNI ODBOR				SOVJ. DESETEROBOJEC (NIKOLAJ)		0			ERNST TOLLER				SVETLOBA, SIJ		
* 1991 *	MESTO NA JAPONSKEM	PREDESTINACIJA, KISMET						VENO TAUFER		V		SLIKAR, MURTIČ				DVOŽIVKA			
		TLAKA, GARANJE						ČEŠPLJA				NAGON, STRAST				NORVEŠKI PISATELJ (JOHAN)			
ORGAN VIDA					PRETEP						KONICA	0			LETALSKI TEHNIK LI-LIENTHAL	NAŠ IGRALEC (IVO)		MESTO NA FINSKEM	SIRSKI PREDSEDNIK (HAFEZ EL)
					TEMNOPOLTA PEVKA (JOAN)										TELOVADEEC CERAR				
TUPOLJEV				PALIČAST MIKROB							LIBANON		L		VRSTA SMREKE				
				EKONOMIST							AFRIŠKI VELETOK			GR. BOGINJA JUTRANJE ZARJE					
STEPSKA LILJEVKA						NEKD. TEN. IGRALEC (ZOLTAN)					RIMSKI VOJ-SKOVODJA						BOGASTVO GOZDOV		
											ČEPUČIČ AVELIN								
KRAJ NA AVSTRIJ. KOROŠKEM						PREDSEDNIK PREDSEDSTVA SFRJ (BORISAV)							ZADNJE PREDIVO		T		PEVKA PROONIK		
POVELJE						HRIB PRI BEOGRADU							GLIVIČNO OBOLJENJE V USTIH			0	ŠPANSKI NARODNI JUNAK		